

NOVI POGLEDI VIZUALNE POEZIJE

ZAPISKI K »LOTTA POETICA«

01 — razvoj industrijske družbe in intenzifikacija možnosti menjave in komuniciranja so preobrnili oaze umetniškega sveta (predvsem pa sveta figurativne umetnosti), ki se je komaj otrešel fevdalnega varstva in zaprtih glasov.

S tem ko je njena osnovna funkcija prenehala biti služabnik kralja ali papežev privilegij, se danes pred umetnikom postavljata dve možnosti: prva, ki predstavlja avantgardo z lastnim jezikom in se pri tem ograjuje od kakršnih koli konkretnih političnih stališč, in druga, ki skuša razbiti bodisi zaprt sistem buržoaznega informiranja ali pa (teoretično in praktično) streti politično moč te buržoazije in dokončno vzpostaviti diktaturo proletariata.

Gre torej, kot sta dejala Lenin in Mao Ce Tung, za to, da se znotraj revolucionarnega mehanizma doda »majhno kolo in majhen vijak«. Odpira se torej že star problem: umetnikovo delo v službi revolucije.

02 — znani sovjetski teoretik staliniističnega obdobja Ždanov meni, da mora umetnik delovati kot »inženir duše, torej mora proizvajati lahko razumljive zgodbe, ki služijo kot majhni modeli za obnašanje proletariata. Umetnik postane ilustrator vsakdanjosti, ki ohranja na platnu trenutke, ko zgrbljen kmet obdeluje polje.

Medtem ko proletariat napreduje v razrednem boju, mu umetnik pripravlja album fotografij in spominov, ki jih bo lahko kazal vnukom. Razumljivo je, da takšno pojmovanje ne presega najbolj vulgarne popularnosti.

03 — izjemna originalost Mao Ce Tung-ove misli v zapisih o problemu umetnosti in kulture se v splošnem izraža v odporu do funkcije umetnika in intelektualca, ki naj bi bil »fotograf»; oba, intelektuallec in proletariat se morata bojevati istočasno; težiti morata k istemu cilju čeprav na različnih bojiščih: umetniki ne smejo predstavljati delavskega razreda v boju, sprejeti morajo drugo nalogo, ki je veliko bolj jasno opredeljena in pomembna (poleg tega da v temeljih razrušijo staro izrazoslovje buržoazije); postopoma morajo preiti na stran delavcev, kmetov in vojakov, na stran proletariata, biti morajo med njimi, spustiti se morajo v življenje praktičnih bojev, študirati morajo maksizem-leninizem in družbo.

04 — med komponentami avantgardne umetnosti našega časa moramo dosledno napadati tiste, ki skušajo zanikati obstoj kapitalističnega izkoriščanja, ki

